
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

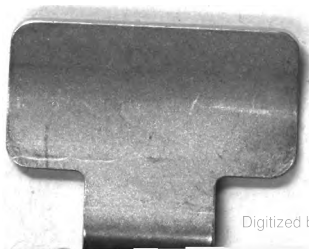
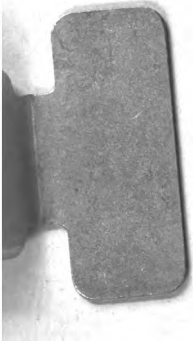
- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

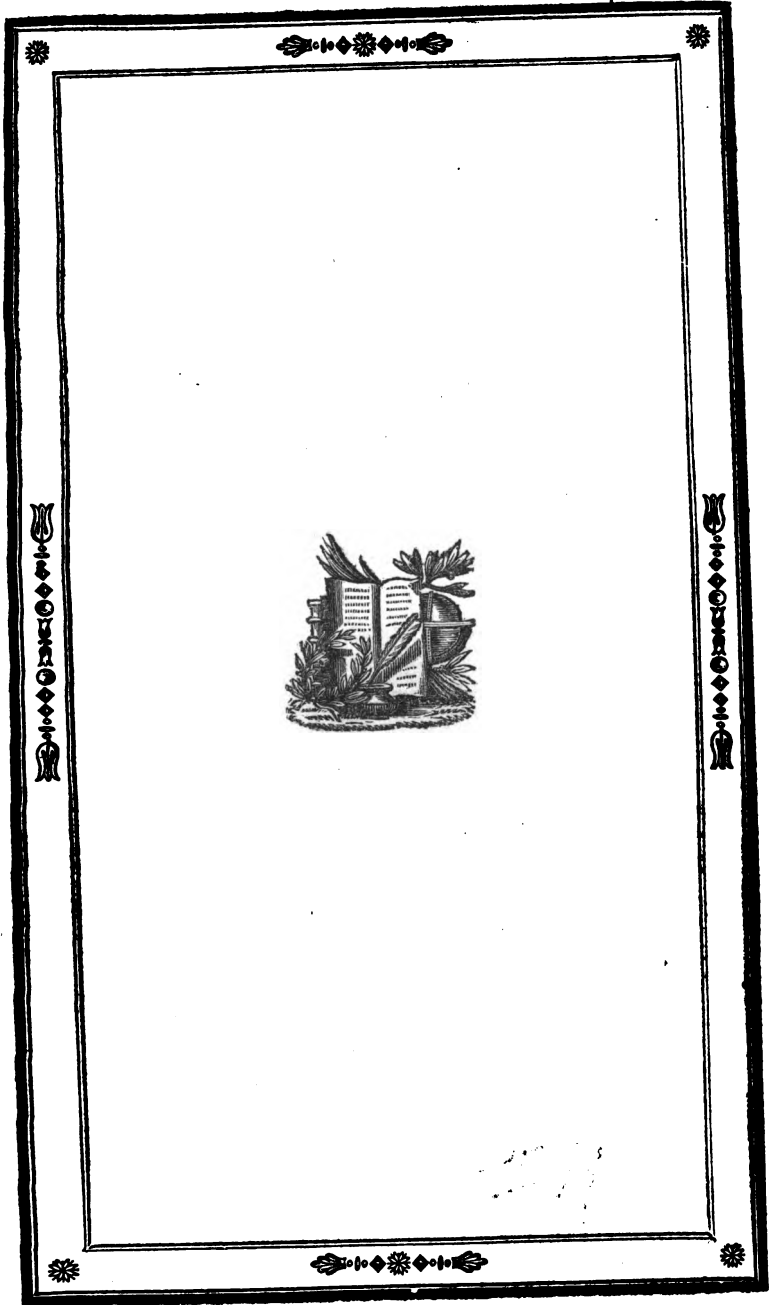
Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

PAMFLET

25969

DE SCHEIDING

VAN

BELGIË

IN DERZELVER GEVOLGEN GETOETST,

DOOR

Mr. J. P. Lipman,

ADVOKAAT TE AMSTERDAM.

» Neque amissos colores
» Lana refert medicata fuco.»

HOR.

DERDE EN LAATSTE STUKJE.

TE AMSTERDAM, BIJ
A. ZWEESAARDT en J. GUYKENS.

—
1830.

Ieder dag verandert de staatkundige gedaante der wereld, doch de ware staatkunde blijft altijd dezelfde: zij moge in uitwendigen vorm veranderen, doch haar wezen is onveranderlijk; zij moge hare middelen naar de omstandigheden wijzigen, doch haar doel is onwrikbaar; de toepassing moge verschillen, het stelsel blijft zich altijd gelijk; zij moge in hare voorschriften zich naar tijdelijke en plaatselijke bedenkingen schikken, zij volgt altijd vaste regelen en beginselen, die zich alleen aan het min doorzigtig oog als afwijkingen vertoonen.

Zij was het, die bij het uitbersten der Belgische woelingen, ons den eenigen weg aanwees, die Holland zijnen ouden rang konde hergeven. Zij vorderde onmiddellijk eene volle, algeheele, altoosdurende afschei-

ding van België, — eene uitsluitende vereniging tusschen het doorluchtige stamhuis van Oranje en het getrouwe vaderland, — de toekomst van Holland gewaarborgd door eenen roemrijken oorlog, of door eenen eervollen vrede.

Deze waren de groote uitkomsten, die zij in het verschiet ontdekte. Zij zag België, door de vervulling zijner wenschen, in ellende en vernedering gedompeld. Zij zag Holland, door zijne eigene krachten, bloeijen, en zulks in spijt van lasten, die ondragelijk schijnen, — en met vertrouwen wees zij ons op het nijvere Engeland, rijk met, — welligt rijk door zijne onnoemelijke schulden.

Zij verzette zich tegen eene gesplitste regering onder een gemeenschappelijk opperhoofd, en vorderde eenen algeheelen afstand, eene algeheele afscheiding van België, waarvan de Koning toen nog de voorwaarden konde regelen, of wel, zoo het besluit en de uitvoerlijkheid bestond, de geheele onderwerping der oproerige gewesten.*)

*) Zie het eerste stukje hoofdstuk I, geschreven den 8 September.

Zij rigtte zich tot onzen geëerbiedigden Vorst; bescheiden, maar vrijmoedig, wees zij Hem op het voorbeeld van Zijnen grooten voorganger, en voorspelde de redding van het vaderland door eenen algeheelen afstand der oproerige gewesten, met afwachting van betere tijden en gunstigere omstandigheden, om de voorwaarden der afscheiding te regelen, en met vrijlating aan de groote mogendheden, om ten aanzien van België naar goetvinden te handelen. Zij leerde, dat de Souvereinen van Europa daardoor tot eene tusschenkomst zouden worden genoodzaakt, waaraan zij zich onttrekken, zoolang *wij* alleen, met lofwaardige zelfopoffering, alle onze krachten ter beteugeling van Europa's rustverstoorders aanwenden. *)

Zij verhief hare stem tegen de valsche staatkunde, die gevolgen en uitkomsten niet berekent, wanneer het haar slechts gelukt, de euvelen van het oogenblik te verwijderen; tegen de valsche staatkunde, die, blind voor de toekomst, bij den dag leeft, en voor de

*) Zie het tweede hoofdstuk, geschreven den 2 October.

nakomelingschap niets, dan den last onzer rampen bewaart. Zij zag in de vereeniging van Holland met het onafhankelijk België onder één en hetzelfde stamhuis, het graf onzer vrijheid, en vorderde met klem, dat de dynastie van Oranje hare bestemming en hare uitzigten tot het uitsluitend bewind der getrouwe gewesten mogte bepalen. *)

Zij juichte bij het ontvangen der Koninklijke boodschap van den 20 October, van welke zij de onafhankelijkheid der getrouwe gewesten dagteekent. De Hollandsche natie bestond op nieuw, groot in zedelijke kracht, groot in moed en in lijdzaamheid, groot in volharding en standvastigheid, groot in wilfen en handelen. Van hare voorvaderen niet ontaard, was zij bereid, hun voorbeeld te volgen, hun voetspoor te drukken. De stem van haren Koning riep haar te wapen, en ziedaar! alle bijzondere belangen en bedrijven worden geschorst, en het volk wordt één heir, en het land één leger!

*) Zie het tweede stukje, geschreven den 16 October. Bij den veranderlijken gang der staatkundige gebeurtenissen, is de dagteekening altijd van het hoogste belang.

De staatkunde vereert den Vorst, die ten strijde riep, en het volk dat ter verdediging zijner regten zich moedig verhief. Zij erkent de noodzakelijkheid eener algemeene wapening, ter bescherming van onzen bodem, ter beveiliging van onze bezittingen, ter handhaving onzer onafhankelijkheid!

Maar, getrouw aan haar stelsel, ziet zij in eenen roemrijken oorlog, slechts het *middel* tot eenen *eervollen vrede*, die de rust en het vertrouwen in ons midden herstelt, onze vrijheid en zelfstandigheid waarborgt, onze welvaart van alle hinderpalen, en ons van de rampzalige betrekking tot eenen woelzieken landaard voor eeuwig verlost.

Er is niemand, die ons betwisten zal, dat alle deze zegeningen in eenen eervollen vrede opgesloten zijn, en dat wij met geen ander doel den oorlog voeren. Dat doel mag de staatkunde niet uit het oog verliezen, en terwijl zij de geestdrift der natie tot den oorlog met vuur opwekt, werkt zij alreeds met kalmte voor den vrede, ontwerpt zij met wijsheid het tractaat, en berekent de gevolgen met voorzigtigheid.

De eerste voorwaarde van dien vrede is

alreeds met bloedige letters geschreven; zij is, hetgeen weinige bepalingen van tractaten zijn, — de eenstemmige wensch beider natiën:
DE SCHEIDING!

De scheiding bestaat, door de blijde boodschap van den 20 October erkend en verkondigd. Niets wordt er gevorderd, om alle betrekking tusschen de vijandelijke natiën voortaan te doen ophouden, dan dat de scheiding door eenen eervollen vrede worde voltooid en geregeld, — en die vrede worde, moet het zijn, ten kosten van ons edelste bloed en van onze dierbaarste bezittingen, in den oorlog bevochten.

Immers, waarom heeft schier de geheele natie van de regering de ronde verklaring eener volle en algeheele afscheiding tusschen Holland en België gevorderd? Niet, om zich met ijdele klanken, of met de vruchteloze erkenning van afgetrokkene beginselen te vermaken; niet, om een feit daar te stellen, welks bestaan, onafhankelijk van den wil der regering en van alle verklaring; door niemand konde worden gelochend; niet, om een denkbeeldig stelsel op te rigten, welks verwezenlijking tot het gebied eener

onbekende toekomst behoorde. Neen, maar de natie vleide zich te regt, door de erkenning van dit beginsel weldra hare rampen te zien gelenigd.

Zoolang de scheiding niet was erkend, konden wij noch de zegeningen van den vrede genieten, noch den oorlog met kracht voeren; in beide ongelukkig, moesten wij de euvelen van eenen nadeeligen vrede, en van eenen verderfelijken oorlog, vereenigd torschen. In den strijd ontmoetten wij onze medeburgers, in den raad onze vijanden; wij verdedigden ons vaderland tegen hunne wapenen, en lieten hun den vrijen toegang tot onze volksplantingen; wij boden hun wederstand in het veld, en zagen, door onze wetten, hunnen handel ten onzen kosten begunstigd.

De dubbelzinnige staat tusschen vrede en oorlog heeft opgehouden; en, al blijft nog de toekomst van Holland beneveld, wij kennen het doel waarheen wij streven; wij vragen niet langer, waarvoor wij onze krachten inspannen; wij zien in het verschiet, hoe ook verwijderd, de rijke belooning van alle onze opofferingen, de heerlijke vergelding van

alle onze pogingen , het uiteinde van alle onze rampen !

Laten wij aan de geschiedenis en aan de nakomelingschap over, het gedrag van den Prins van Oranje te waarden. De tijd der handeling is niet die eener kalme en onpartijdige beoordeeling. Welligt zal de toekomst ook zijne handelwijze ophelderen, en zal hij zich *dan* niet aan ons oog vertoonen, als de aanbieder der Belgische omwenteling, als de vleijer van het Brabandsche gepeupel, als het hoofd der beweging, die de grondzuilen van het Nederlandsche staatsgebouw heeft geschokt.

» *Protendens manus, adorans vulgus, jacens oscula, et omnia serviliter pro dominatione.*»

TACITUS.

Maar de Koning! het getrouwe vaderland heeft Zijne bedoelingen nooit miskend. Bij alle de zwakheid der regering, bij alle de weifeling en onzekerheid van hare staatkunde, bij alle verraad en trouwloosheid, die onze krachten verlamde, bleef de band tusschen Koning en volk hecht en onverbrekkelijk. Al zochten wij te vergeefs de buitengewone begaafdheden, die eenen PETER DEN GROOTEN

de bewondering aller eeuwen verzekert, aan den goeden wil is nimmer getwijfeld. Diep in onzer aller geheugen zijn de onvergetelijke woorden geprent, dat Hij tot elke opoffering bereid was, die het geluk Zijner getrouwe onderdanen konde verzekeren. Wij bewaren, als een kostbaar kleinood, de verklaring, dat Hij voortaan Zijne vaderlijke zorgen uitsluitend tot de getrouwe gewesten bepaalt. In den oorlog en bij den vrede, verwachten wij, vol vertrouwen, de vervulling dezer bemoedigende belofte. Daarin zien wij den zekeren waarborg, dat onze wettige belangen nooit weder aan de dwalingen der staatkunde zullen worden opgeofferd; dat, hoe ook de uitkomst moge zijn van den oorlog, hoe ook de voorwaarden mogen luiden van den vrede, geene vereeniging met België, hetzij onder hetzelfde opperhoofd, hetzij onder dezelfde dynastie, op nieuw zal worden beproefd; dat de duurgekochte lessen eener treurige ondervinding niet zullen worden veronachtzaamd; en dat wij niet te vergeefs in de jaarboeken onzer geschiedenis zullen lezen: *Holland was groot, zoo lang het onafhankelijk bleef, — elke*

vereeniging met een ander rijk deed hare onafhankelijkheid en hare grootheid verdwijnen. Dit zij het eeuwige grondbeginsel der Hollandsche staatsregering, hetwelk wij aan onze nakomelingen getrouw en ongeschonden overleveren.

Wij strijden dus voor geene uitbreiding van gebied; wij strijden, niet om de gewaande belangen van eenige Dynastie te handhaven; wij strijden, niet om de verderfelijke plannen eener valsche staatkunde te bevorderen. Wij strijden voor de vrijheid en onafhankelijkheid van het vaderland, en voor Oranje, aan dat vaderland, uitsluitend en voor altijd verbonden! Geene overwinning doe ons het eenige doel van den strijd uit het oog verliezen; geene nederlaag bewege ons, van deze beginselen af te wijken.

Beschouwen wij den vrede niet als onmogelijk. Vriendschap kan, *moet* gedurende eeuwen tusschen Holland en België niet bestaan; maar de vrede is, Gode zij dank! niet zoo verwijderd. Hij zij de vrucht van den oorlog, of het gewrocht eener onderhandeling, — wij verwachten van de vaderlijke zorg des Konings, van de dapperheid onzer

krijgslieden, maar bovenal van God, die ons en onze vaders van oudsher zichtbaarlijk beschermde, eenen eervollen en duurzamen vrede.

» *Haec nos suprema manebant*
» *Exitis positura modum.*»

VIRG.

Een nieuw tijdvak zal dan voor het vaderland beginnen, een tijdvak van welvaart en glorie. Krachtig, vreedzaam en onafhankelijk, geëerbiedigd door alle mogendheden, zal Holland op nieuw de bewondering van het heelal verwerven; terwijl België, — door den vrede aan zijne eigene woelingen overgelaten, of de prooi eener vreemde overheersching, door de beschouwing onzer grootheid niet minder gestraft, dan door zijne eigene vernedering, — zijne misdadige razernij te laat zal betreuren.

Doch wij schetsen dit bekoorlijk tafereel, niet om het ligtgeloovig oog als met een bedriegelijk schaduwbeeld te begoochelen, maar als een ideaal, welks verwezenlijking alle onze krachten vordert, alle onze inspanningen verdient, alle onze wenschen vervult, en alle onze opofferingen beloont.

Terwijl nog de storm woedt, en de zee oogenblikkelijke vernieling dreigt, wijzen wij alreeds den vermoeiden zeeman de naauwelijks zichtbare haven, die hem rust en veiligheid biedt; doch het is niet, om hem in eenen doodelijken slaap te wiegen, maar om hem tot nieuw krachbetoon op te wekken, om zijne wankelende hoop te bemoedigen, en hem tot verdubbelde werkzaamheid aan te sporen.

Inderdaad, wanneer men met een onpartijdig oog de aangelegenheden van Europa gadeslaat, alom ontdekt men de voortekenen van nieuwe volksrampen. Doch indien wij eindelijk in eene geregelde en voltooide afscheiding van België, het doel van al ons streven bereiken, en indien het ons dan mag gelukken, het stelsel van onzijdigheid te bewaren, hetwelk onze staatkundige gesteldheid ons voorschrijft, dan mag ons welligt het gelukkig lot te beurt vallen, dat wij van de onheilen bevrijd blijven, die zoo vele andere landen en volken bedreigen. En waar is de sterveling, die de wijsheid van Hem doorgrondt, die de lotgevallen der menschen en der staten regeert? Lag het welligt in

de onnaspeurlijke bedoelingen der Voorzienigheid, dat wij, door het Belgische oproer, ter goeder ure zouden gescheiden worden van een volk, dat ons anders in zijnen verdienden ondergang zoude hebben medegesleept? Was het hare stem welligt die ons toeriep: *) «*Scheydet u af wyt «het midden van dese vergaderinge, ende «ik salse als in een oogeblick verteeren.»*»

Doch het is niet alleen door de dapperheid onzer krijgslieden, (en God zegene hunne edelmoedige pogingen!) het is vooral door eené wijze en vooruitziende staatkunde, die niet op België alleen, maar op Europa haren doordringenden blik vestigt, dat wij onzen arbeid moeten bekroond zien. Wij hebben in eene proeve, uitsluitend voor de hooge staatsvergadering bestemd, onze gedachten daaromtrent oppervlakkig ontwikkeld, en de mogelijkheid van eenen eervollen vrede betoogd. Geldelijke opofferingen kunnen in geene aanmerking komen, dan alleen, wanneer zij, als eene blijk van zwakheid, eene staatkundige ondergeschiktheid aanduiden. Dit verhoede de eer der

*) Num. XVI: 21.

der Hollandsche natie! — geene opoffering is zoo groot, of wij zullen dezelve veeleer gereedelijk brengen, om eenen *eervollen* vrede door eenen roemrijken oorlog te verkrijgen. Maar die vrede eenmaal gevestigd, zien wij, onder een wijs Bestuur, geene gegronde reden van bezwaar in de schulden, die op ons zullen drukken; onze hulpbronnen zijn veelvuldig: zij zijn in ons zelve, in onze ligging, in ons crediet, in onze kapitalen, in onzen ondernemingsgeest, in onze volksplantingen.

Eindigen wij dit werkje, met het gezag in te roepen van eenen onzer geachtste volksafgevaardigden, die, in de zitting van den 28 September, aldus sprak:

*«Je rends grace à Dieu, que nous serons
«justifiés par les faits, et que l'Europe
«apprendra que ces oppresseurs, que cette
«Hollande égoïste qui exploitait les Pro-
«vinces méridionales dans son seul et uni-
«que intérêt, fera monter des accens de
«jubilation générale devant le trône de
«l'Éternel, à la nouvelle de la SÉPARATION
«PLEINE, ENTIÈRE ET DÉFINITIVE.»*

Gedrukt bij A. ZWESAAARDT, te *Amsterdam*.

